

3. Дьоміна О. С. Політична соціалізація та політична освіта громадян у світлі проблем недовіри до влади [Електронний ресурс] / О. С. Дьоміна // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова : політичні науки та методика викладання соціально-політичних дисциплін. – 2015. – № 16. – С. 112–117. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nchnpu_022_2015_16_23.pdf
4. Красівський Д. О. Впровадження європейських стандартів кадрового забезпечення політичного управління: польський досвід [Електронний ресурс] / Д. О. Красівський – Режим доступу : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Krasivskiy.pdf>
5. Крюков О. Процес формування і зміни еліт в умовах демократизації системи влади [Електронний ресурс] / О. Крюков, Б. Тетяна. – Режим доступу : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book>
6. Мясников О. В. Смена правящих элит : консолидация или вечная схватка / О. В. Мясников // Полис. – 2013. – № 1. – С. 52–60.
7. Орех Е. А. Изменение механизма рекрутирования политико-административной элиты [Електронний ресурс] / Е. А. Орех. – Режим доступу : <http://www.dissercat.com/content/izmenenie-mekhanizma-rekrutirovaniya-politikoadministrativnoi-elity-v-sovremennoi-rossii>
8. Политология : [учебник] / [под ред. В. А. Ачкасова]. – М. : Аспектпресс, 2014. – 410 с.
9. Платон. Собрание починений. В 3-х т. / Платон ; [Перевод Е. Городецкого]. – М. : Мысль, Т. 3. – 1971. – 710 с.
10. Ткач О. І. Особливості рекрутування політичної та адміністративної еліти в Україні / О. І. Ткач // Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. – 2014. – № 1(1). – С. 58–60.

МЕДІАСИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ «ІСЛАМСЬКА ДЕРЖАВА»

Кореньков О.О.

*Східноукраїнський національний університет
імені Володимира Даля*

Із появою Інтернету значення медіа в діяльності радикальних політичних та терористичних організацій є неоціненним. Широкий набір медійних засобів (відео, фото журнали, радіо ефіри і т.д.), який використовується в діяльності організації, відомої як «Ісламська держава», у поєднанні із можливостями донести їх зміст до глобальної аудиторії через соціальні мережі, створили небезпечний інструмент в руках радикалів. Більш коректним по відношенню саме до прикладного використання медійних інструментів в діяльності «ІД» на нашу думку є

термін «медіасистема», під яким ми розуміємо всю сукупність інформаційних технологій, рішень і інструментів, які використовуються організацією, а також управлінський апарат і структура медіа організацій і служб.

Медіасистема «ІД» використовується для досягнення головної політичної мети організації - побудови глобальної держави, яку самі ідеологи організації називають - «Халіфат за методологією Пророка Мохаммада». Дана мета визначає, як саму структуру медіасистеми, її основні принципи, так і ті особливості при використанні медійних інструментів. Виходячи із зазначеної глобальної мети, перед медіасистемою «ІД» стоять наступні завдання:

- збереження і розширення підконтрольної території;

Для вирішення даного завдання медіасистема працює над забезпеченням лояльності населення на підконтрольній території, залученням нових прихильників, інформуванням населення непідконтрольної території про діяльність «ІД» у тому числі і через мережу стаціонарних та пересувних медіа пунктів, в яких демонтуються відео, зняті і змонтовані медіа службами організації.

- протидія інформаційним операціям і пропаганді противників;

«ІД» використовує медіа для запобігання активності з боку потенційних супротивників як всередині, так і зовні підконтрольної території. Центральне місце займає відео з демонстрацією жорстокості, як елемент цілеспрямованої стратегії на придушення волі до опору.

- сприяння і супровід військових операцій;

Для цього працівники медіасистеми використовують цілу низку рішень, як наприклад техніка «бойової відеокамери», коли зйомка ведеться безпосередніми учасниками операції, зйомка з безпілотних літальних апаратів, демонстрація військової сили організації через проведення парадів.

- забезпечення постійної присутності у глобальній інформаційній мережі.

Медіа система організації активно працює над поширенням основних меседжів за межами «ядра» (територія Сирії та Іраку). Для цього використовується соціальні мережі, багатомовні публікації (журнали, дубляж відео). Особливе місце займають офіційні журнали Dabiq (вийшло 15 номерів з липня 2014 по липень 2016 років) і «Румія» (вийшло 7 номерів з вересня 2016 року). Регулярно транслюються англомовні програми радіо Баян.

Структура медіасистеми визначається її головною метою. Мета медіа, згідно з документом, написаним одним із керівників структури

«ІД» Абу Абдуллахам аль-Масрі [1], полягає в поширенні ідей і практики «Ісламської держави» як всередині, так і поза межами контрольованої території. Для цього повинна бути створена система виробництва і поширення інформації, що складається з центрального апарату - з «Центральної служби», регіональних офісів і допоміжних агентств, і служб.

Центральна служба (ЦС) повинна працювати в зв'язці з головою організації («халіфом»), його кабінетом (радники та заступники), Радою Шури (головним колегіальним органом в «ІД»), з військовими командирами. До завдань ЦС входить реалізація в медіа основних принципів і завдань «ІД», а також керівництво поширенням інформації серед відділень в провінціях і допоміжних служб. Центральна служба визначає пріоритети в публікаціях, медійних компаніях, а також безпосередньо управляє цим процесом через регіональні медіаофіси, які вона також і інспектує. Таких **регіональних медіаофісів** - 35 [2, с. 2]. Вони складають другий рівень в медіа структурі. Регіональні офіси пов'язані з керівництвом вілайета і координують свою роботу з військовим керівником - аміром, і главою служби безпеки в провінції. До завдань регіонального медіаофісу входить висвітлення військових операцій і їх результатів, роботи соціальних і комунальних служб в провінції, реалізації на практиці законів Шаріату і повсякденному житті простих людей. Також регіональні офіси несуть відповідальність за тиражування та розповсюдження друкованої або іншої інформації, що надсилається з Центральної служби.

Третім елементом структури медіасистеми є так звані **допоміжні агентства**. Їх особливістю є те, що вони не пов'язані з регіональними офісами і керівництвом вілайетів, підзвітні безпосередньо ЦС і не мають офіційного відношення до медіаструктурі і до «ІД». Такі служби відповідальні за висвітлення військових дій і суспільного життя в провінціях, проте їм заборонено висвітлювати операції служби безпеки або теми, пов'язані з імплементацією законів Шаріату.

У підпорядкуванні Центральної служби знаходяться:

- **Медіа служба аль-Баян** - радіостанція в Мосулі (також з 2015 році діє радіостанція в Афганістані «Голос Халіфату»).

- **аль-Наба** - щотижнева арабомовна газета, яка розповсюджується на підконтрольних територіях і в Інтернеті, зі звітами про військові успіхи і життя на мирній території.

- **медіа агентство Муктаба ах-Хаммат** - або «Бібліотека мудрості» - медіа офіс, відповідальний за підготовку релігійної літератури.

- **медіа агентство аль-Хаят** - підготовка журналів «Румія» (Рим), аль-Константінія (турецькомовний журнал), «Істок» (російськомовний журнал), «Дабік», «Дар аль-Іслам».

- **медіа агентство аль-Фуркан** - підготовка відеокліпів і фільмів.

- **медіа агентство - аль-Аджнад** - підготовка аудіозаписів та пісень - нашидів.

- **медіа агентство аль-Ітіссам** - раніше випускав відео на арабській мові, на даний момент не працює.

- **інформаційне агентство Амак** - підпорядковується безпосередньо Центральній службі і рапортує, минаючи регіональні відділення. Завдання - своєчасно публікувати новинні повідомлення.

- **Соцмережі** є надзвичайно важливим середовищем для медіа активності «ІД». Особливе місце займає Twitter [3, с. 2].

Наведений аналіз медіа системи «ІД» дозволяє скласти уявлення про те, як організація, про існування якої мало хто знав до 2014 року, змогла закріпитися в світовому інформаційному просторі та стати топ-темою для найбільших медіа планети. В основі медіасистеми «ІД» лежить цілеспрямована політика по створенню ефективної структури, з опорою на прихильників в мережі Інтернет, штучно створений інформаційний вакуум і дефіциту інформації про те, що відбувається на території «ІД», цензуру з паралельним створенням розгалуженої мережі багатомовних якісно створених медіа агентств і ресурсів.

Література

1. Aymenn Jawad Al-Tamimi. The Isis papers: a masterplan for consolidating power – The Guardian [Електронний ресурс] / Aymenn Jawad Al-Tamimi . – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.theguardian.com/world/2015/dec/07/islamic-state-document-masterplan-for-power>.
2. Harleen Gambhir. The Virtual Caliphate: ISIS's Information Warfare – [монографія] / Н. Gambhir / Published in the United States of America by the Institute for the Study of War, 2016. – 48 ст.
3. Berger J.M., Morgan Jonathon. The ISIS Twitter Census Defining and describing the population of ISIS supporters on Twitter – [монографія] / J.M. Berger, J. Morgan / The Brookings Institution, 2015. – 68 ст.